

EL CASAMENT, ¿ha evolucionat gaire? com es celebrava en el segle XIV

El primer acte que celebraven els futurs esposos quan, mútuament, s'havien donat el sí que uneix els cors, era l'esponsalici, és a dir, l'acte pel qual, davant de notari, es constituïa la família, indicant el què una i altra part aportava per tal de formar la mateixa. En aquesta diada els nuvis "morals" rebien la sanció i el títol legals. Res més natural era, en aquest dia, el fer-se obsequis, obsequis que no quedaven reduïts, per part del marit, als anells que consagraven aquell primer acte d'unió, sinó que s'hi afegien molts útils per la casa o bé, segons les famílies, una certa quantitat de diner per a disposar el necessari pel casament; i, la núvia, regalava al seu promès alguna preuada joia o una rica espasa, un agafador, un **lavacap** o casquet brodat amb perles i, tal vegada, treballat per pròpia mà, o bé una rica bossa o escarsella (mena de bossa que duïen penjant de la cintura).

Durant el temps que transcorria des de la prometença formal al dia del casament, els nostres vells costums impediïen que els futurs esposos poguessin veure's sense testimonis; en aquestes visites de cerimònia es desplegava un gran luxe i disposició. La núvia esperava el seu futur espòs vestida amb un superb **brial** (faldilla que duïen les dones riques) de tela d'or o de rica seda o de seda brodada amb relleu. Això en la primera visita, en les successives, la núvia es presentava vestint un arrossegat abric o gramalla (vestidura llarga fins els peus), brodats de plata i perles, i les que no podien fer tanta ostentació, anaven vestides de llana amb serrells del mateix teixit.

Sempre la núvia anava acompanyada de la família i les amigues íntimes, en sales ricament adornades amb tapisseries o panys de paret amb robes de seda llustrosa carregades d'ornaments.

El nuvi, acompanyat dels familiars varons i dels amics—als quals s'anomenaven prohoms—es presentava abillat el millor que podia, no escassejant l'or ni les perles, si la seva posició social li permetia aquest luxe.

Arribat el dia del casament, el nuvi es dirigia, amb tota la seva comitiva, a buscar la núvia, que l'esperava vestida amb les seves millors gales, cobrint-li les espatlles una rica capa de cavaller brodada de perles, or i plata.

En posar-se en marxa la comitiva, la núvia muntava en el millor cavall, cobrint la sella—segons la posició social de la família—valuoses teles d'or, vellut o llana, brodades amb or i plata.

Celebrada la cerimònia religiosa, retornava la comitiva a la casa de la núvia i, en la gran sala, emparamentada amb teles de seda i tapissos, es servia una gran menjada als invitats i, en el lloc on s'assentaven els, de poc, casats, s'aixecava un dosser amb teles d'or.

Tan gran era l'esplendor d'aquest acte que, en 1368,

els Consellers disposaren que no podien assentar-se a taula més de vuitanta convidats d'un i altre costat dels contraents, meitat homes i meitat dones.

És natural de suposar que en aquest acte intervenien els músics i joglars amb les seves cançons i que, en servir-se les postres, els "anabs" plens del deliciós vi grec—que era el de moda—inspirarien als poetes els més entusiastes brindis profetitzant, als casats de nou, tota mena de felicitats.

Les festes s'allargaven durant vuit dies almenys i, cada dia, es repetia la festa amb igual entonament i ostentació.

La discreció i el pudor no ens permeten tan sols de donar un cop d'ull per la cambra de la núvia, per veure si el llit o dosser era de riques teles de seda d'Itàlia o d'Alexandria, o bé si s'havien portat els rics penjadissos de la bella i àrab Granada.

El rei Joan I féu comprar, a Granada, per l'infanta Joana, una "**cambra de saya orlada ab son dozer e cobertor de color vermella, blava, o vert o altra que fca de bon veure**" (Arxiu de la Corona d'Aragó, Reg. 1955 Fol. 14).

(Arxiu Casulà)

Para ellas...

COCINA

Brazo de gitano relleno de carne.—Hervida una gran cantidad de patatas, se machacan en caliente y se forma en una tabla una pasta gruesa.

Aparte se tiene un picadillo de carne de cerdo adobada con pimienta, sal, un grano de ajo, cebolla finita y tomate todo se pasa por la sartén con mantequilla de cerdo para freirlo algo.

Se rellena de esta pasta la patata y se le da forma de brazo-gitano, se pasa por galleta molida y huevo batido. Sin dejarlo dorar mucho, se fríe en la sartén. En el momento de servirlo se puede echar encima una bechamel bien finita, o adornarlo con rabanitos, pimienta morrón, etc., etc.

BELLEZA

He aquí unos consejos para mantenerse sana y esbelta:

1) Haga gimnasia todos los días al levantarse, unos diez minutos diarios; le dará elasticidad a los músculos.

2) Si tiende a engordar, evite comer legumbres y arroz; coma patatas sólo una vez a la semana.

3) Cuidado con los dulces y el chocolate, hacen engordar rápidamente.

4) Coma mucha fruta y verdura cruda; evite comer plátanos, uvas demasiado dulces y manzanas harinosas.

5) De vez en cuando dése masaje con una crema especial para evitar la celulitis.

M.^a del Tura